

paa en højere Uddannelse eller hengive sig til bestemte videnskabelige Sysler: de fleste Universiteter (kun ikke de tyske) have aabnet sig for dem, og i Rusland oprettedes 1885 en egen kvindelig Højskole, medens de tidligere Universitetskursus, der lige siden 1870 bleve holdte for Kvinder, lukkedes 1886. Japan, der i saa mange Henseender følger Evropa i Sporet, har 1888 oprettet en Højskole for Kvinder med engelske Lærerinder. Tyskland staar som sagt længst tilbage, fordi man her endnu hænger ved det gammeldags Kvinde-Ideal, hvorefter Kvinderne kun skulle leve for Hjemmene: iaar blev igjen et Forslag om at give Kvinder Adgang til Universiteterne forkagtet i den tyske Rigsdag med stort Overtal. Paa den anden Side er Kvindesagen mærkelig fremskreden i Finland, hvor særlig Tanken om „Samskolen“, d. v. s. fælles Undervisning for begge Køn ikke alene i Almueskolen, men ogsaa paa det højere Trin, har vundet Indgang. I Frankrig, hvor Kvindesagen tidligere kun omfattedes med temmelig liden Interesse, naar man ser bort fra den platoniske Kjærlighed, som kom til Orde i den rent akademiske Forhandling derom, er der i den sidste halve Snes Aar gjort store Fremskridt med Hensyn til Kvindernes Uddannelse: der er nu 47 Lyceer, d. v. s. højere Skoler for Piger, og efter en Lov af 1887 kunne ogsaa Lærerinder indvælges i Skoleraadene. Fremdeles have ikke faa Kvinder, baade franske og udenlandske, taget videnskabelige Grader eller Examiners, saaledes tog 1888 en polsk Dame, *Caroline Schultze* medicinsk Doktorgrad i Paris og 1890 en rumænsk, *Sarnusa Bilcesco* juridisk.*) Det er dog især ved de svejtserske Universiteter, at Kvinder studere, deriblandt mange russiske, men ogsaa tyske, som ikke have Lejlighed dertil i deres eget Fædreland: 1888 var der ialt 117, deraf 87 i Zürich, 57 i Bern og 45 i Genf.

Næst efter Spørgsmaalet om Kvindernes Ret til at ud-
danne deres Evner kommer Spørgsmaalet om deres Ret til at
bruge disse Evner. Man skulde tro, at simpel Retfærdighed
maatte lade begge Rettigheder følges ad; men som ovenfor
paavist, kan man baade i vort Fædreland og i fremmede Lande
finde det Tilfælde, at en Kvinde nok maa tilegne sig en vis
Uddannelse, men ikke siden nyde det fulde Udbytte af samme.

*) 1887 studerede ved det medicinske Fakultet i Paris ikke mindre end 108 Kvinder, men deraf vare kun 7 fra Frankrig imod 73 fra Rusland-